



JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 19. januar 2018
Kontor: Databeskyttelseskontoret
Sagsbeh: Nanna Due Binø
Sagsnr.: 2017-0037-0005
Dok.: 627214

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål 50 vedrørende forslag til lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven) (L 68) og forslag til lov om ændring af lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger, lov om massemediers informationsdatabaser og forskellige andre love (Konsekvensændringer som følge af databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen samt medieansvarslovens anvendelse på offentligt tilgængelige informationsdatabaser m.v.) (L 69), som Folketingets Retsudvalg efter ønske fra Josephine Fock (ALT) har stillet til justitsministeren den 11. januar 2018.

Søren Pape Poulsen

/

Jakob Lundsager

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål 50 fra Folketingets Retsudvalg efter ønske fra Josephine Fock (ALT) vedrørende L 68 og L 69:

”Vil ministeren yde teknisk bistand til at udarbejde et ændringsforslag til bemyndigelsen i lovforslagets § 5, stk. 3, som sikrer, at bemyndigelsen kun kan anvendes til borgernes fordel, men under ingen omstændigheder til kontrol af borgerne eller overvågning af borgernes forhold uden Folketingets medvirken via lovhjemmel, idet der henvises til ministerens svar på spørgsmål 4, punkt 3, hvorefter regeringens ønske om bemyndigelsen primært synes at være begrundet i hensynet til borgerne; især at borgerne kun skal afgive oplysninger én gang, og til at borgerne skal opleve smidigere arbejdsgange uden unødige bureaukratiske grænser?”

Svar:

1. Et ændringsforslag som nævnt i spørgsmålet vil kunne udformes således:

”Ændringsforslag
til

Forslag til lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven)
(L 68)

Af (...), tiltrådt af (...)

Til § 5

1) Efter stk. 3 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 4. Stk. 3 finder ikke anvendelse på behandling af oplysninger i kontroløjemed.«

[Begrænsning af bemyndigelsesbestemmelse om viderebehandling til ufor-
enelige formål i forbindelse med kontrol]

Bemærkninger til nr. 1

Det foreslås, at lovforslagets § 5, stk. 3, ikke finder anvendelse på behandling af oplysninger i kontroløjemed.

Efter lovforslagets § 5, stk. 3, kan vedkommende minister efter forhandling med justitsministeren og inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 23 fastsætte nærmere regler om, at personoplysninger af offentlige myndigheder må viderebehandles til andre formål, end de oprindeligt var indsamlet til, uafhængigt af formålenes forenelighed.

Bestemmelsen i stk. 4 foreslås af hensyn til at sikre, at bemyndigelsen kun kan anvendes til borgernes fordel, eksempelvis med henblik på at skabe en effektiv datadeling, så borgerne får en mere effektiv sagsbehandling og en mere målrettet, sammenhængende indsats, der virker bedre for den enkelte.

Bestemmelsen skal således sikre, at bemyndigelsen ikke benyttes til kontrol af borgernes forhold.

Det bemærkes, at hvis der skal foretages behandling af oplysninger i kontroløjemed inden for rammerne i lovforslagets § 5, stk. 3, skal dette ske ved lov.”

2. Justitsministeriet kan ikke tilslutte sig et sådant ændringsforslag.

Det bemærkes i den forbindelse, at i det omfang bemyndigelsesbestemmelsen vil blive brugt til at fastsætte regler om viderebehandling til formål, der kan siges ikke at være forenelige med det oprindelige formål, eller hvor der er tvivl om foreneligheden, er der en række mekanismer i forordningen, som sikrer beskyttelse af de registreredes rettigheder, ligesom lovforslagets § 5, stk. 3, i sig selv indeholder væsentlige indskrænkninger i muligheden for at fastsætte regler efter bestemmelsen.

Bemyndigelsesbestemmelsen i forslaget § 5, stk. 3, finder således udtrykkelig ikke anvendelse på behandling af oplysninger i medfør af lovforslagets § 10 om rammerne og begrænsningerne for behandling af oplysninger med henblik på at udføre statistiske eller videnskabelige undersøgelser af væsentlig samfundsmæssig betydning.

Derudover kan bemyndigelsesbestemmelsen heller ikke anvendes til at fastsætte regler om viderebehandling til formål, der ikke er forenelige med det oprindelige formål, hvis der er tale om helbredsoplysninger og genetiske, der er følsomme personoplysninger omfattet af forordningens artikel 9, i det omfang disse følsomme oplysninger er indsamlet i medfør af sundhedslov-

givningen eller i medfør af lovforslagets § 7, stk. 3, om bl.a. nødvendig behandling af personoplysninger henblik på forebyggende sygdomsbekæmpelse, medicinsk diagnose, sygepleje eller patientbehandling.

Denne begrænsning betyder eksempelvis, at videreanvendelse af oplysninger, som en læge på et hospital eller i en lægepraksis indsamler om en patient til brug for behandling af patienten, alene kan reguleres efter bemyndigelsesbestemmelsen i det omfang, der er tale om videreanvendelse til formål, der er forenelige med det oprindelige formål (dvs. patientbehandling).

Det skal herudover bemærkes, at det er en forudsætning for anvendelsen af bemyndigelsesbestemmelsen i lovforslagets § 5, stk. 3, at den ikke anvendes til udstedelse af regler, der strider mod andre regler, f.eks. en særlig lovbestemt tavshedspligt omfattet af § 35 i lov om offentlighed i forvaltningen – såsom skatteforvaltningslovens § 17, sundhedslovens § 40 og folkeskolelovens § 55 b – eller regler om, at en videregivelse af oplysninger alene må finde sted på bestemte betingelser.

Eksempelvis følger det af den nævnte § 55 b i folkeskoleloven, at testresultaterne i de nationale test er fortrolige. Der er med bestemmelsen tale om en særlig tavshedspligt, og bemyndigelsen i lovforslagets § 5, stk. 3, kan således ikke anvendes til at fastsætte regler om en viderebehandling af personoplysninger, der ville være i strid med tavshedspligten i folkeskolelovens § 55 b. En sådan viderebehandling ville i stedet kræve en lovændring af bestemmelsen i folkeskoleloven.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at der er væsentlige områder, hvor muligheden for at fastsætte regler om videreanvendelse af oplysninger, således allerede er undtaget fra bestemmelsen. Hvis man på disse områder ønsker at fastsætte regler om videreanvendelse af oplysningerne til formål, der er uforenlige med de oprindelige, vil det kræve en lovændring.

I de tilfælde, hvor der er tale om viderebehandling til et formål, der ikke er foreneligt med det oprindelige formål, eller hvor der er tvivl om foreneligheden, sikrer henvisningen i forslaget § 5, stk. 3, til databeskyttelsesforordningens artikel 23, at der er snævre grænser for brugen af lovforslagets § 5, stk. 3, og at der i den forbindelse tages behørig hensyn til databeskyttelse og de registreredes rettigheder.

Forordningens artikel 23 giver således mulighed for at begrænse bl.a. forordningens artikel 5, herunder finalité-princippet. Der er dog efter bestemmelsen en række strenge krav til en sådan begrænsning, der skal respektere det væsentligste indhold af de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder og skal være en nødvendig og forholdsmæssig foranstaltning i et demokratisk samfund.

Enhver konkret udnyttelse af bemyndigelsen i stk. 3 skal således ligge inden for mindst én af litraerne i litra a til j i artikel 23, stk. 1, i forordningen, hvor eksempelvis litra e giver mulighed for at begrænse rettighederne af hensyn til en medlemsstats væsentlige økonomiske interesser.

Når bemyndigelsen i lovforslagets § 5, stk. 3, udnyttes, skal bekendtgørelsen også leve op til kravene i forordningens artikel 23, stk. 2, hvorefter enhver lovgivningsmæssig foranstaltning, der er omhandlet i artikel 23 stk. 1, som minimum, hvor det er relevant, skal indeholde specifikke bestemmelser vedrørende de i stk. 2, litra a-h, angivne krav.

Det vil således eksempelvis være relevant i bekendtgørelsen specifikt at regulere, hvilke formål der kan ske videreanvendelse til, og hvilke formål der ikke kan ske videreanvendelse til. Det vil også være relevant at fastsætte bestemmelser om, hvor lang tid personoplysningerne må opbevares, ligesom der skal fastsættes regler, som sikrer, at videreanvendte oplysninger ikke kan misbruges.

Regler fastsat efter lovforslagets § 5, stk. 3, må forventes ofte at blive af teknisk præget karakter, og på den baggrund er det nærliggende, at sådanne regler fastsættes i bekendtgørelsesform.

På den baggrund er det Justitsministeriets opfattelse, at der med bemyndigelsesbestemmelsen i lovforslagets § 5, stk. 3, er fundet den rette balance mellem behovet for effektiv og gennemsigtig udveksling af oplysninger i den offentlige forvaltning samtidigt med, at der fortsat er en høj beskyttelse af borgernes personoplysninger. Det er i den forbindelse Justitsministeriets opfattelse, at bemyndigelsesbestemmelsen skal kunne udnyttes til at fastsætte regler med et kontroløjemed, f.eks. at kontrollere for socialt bedrageri i kommunale sager. Justitsministeriet finder således ikke, at der er behov for at ændre eller yderligere begrænse den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 5, stk. 3.